

Sygn. akt III KK 418/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie A. W. o wydanie wyroku łącznego,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 października 2017 r., bez
udziału stron w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego na
korzyść skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 20 grudnia 2016 r., sygn. akt XI Ka (...)/16,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w P.
z dnia 6 lipca 2016r., sygn. akt II K (...)/15

**uchyla zaskarżony wyrok oraz zmieniony nim wyrok Sądu
Rejonowego w P. z dnia 6 lipca 2016r., sygn. akt II K (...)/15 i
przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Na wniosek skazanego A. W. Sąd Rejonowy w P. rozpoznał sprawę o
wydanie wyroku łącznego obejmującego kary wymierzone mu w sprawach:

1. Sądu Rejonowego w L., sygn. akt IX K (...)/01,

2. Sąd Rejonowy w P., sygn. akt II K (...)/10,
3. Sąd Rejonowy w P., sygn. akt (...)/12,
4. Sąd Rejonowy w P., sygn. akt II K (...)/12,
5. Sąd Rejonowy w P., sygn. akt II K (...)/13.

Z uwagi na to, że kary orzeczone w wyrokach we wszystkich wymienionych sprawach zostały prawomocnie orzeczone przed 1 lipca 2015 r., przepis art. 85 k.k., normujący przesłanki orzeczenia kary łącznej, należało stosować w brzmieniu obowiązującym do tej daty (art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny i niektórych innych ustaw, Dz.U. 2015.396).

Kierując się treścią tego przepisu Sąd Rejonowy uznał, że połączeniu podlegają tylko kary wymierzone skazanemu w wyrokach Sądu Rejonowego w P.:

- a) z dnia 18 lutego 2014 r., sygn. II K (...)/13 za czyny z art. 279 § 1 k.k. popełnione do dnia 15 listopada 2013 r. – 2 lata pozbawienia wolności,
- b) z dnia 4 kwietnia 2013 r., sygn. II K (...)/12 za czyn z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniu 9 sierpnia 2012 r. – rok i 3 miesiące pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na 4 lata.

W konsekwencji, wyrokiem łącznym z dnia 6 lipca 2016 r., sygn. akt II K (...)/15 Sąd Rejonowy, na podstawie art. 85 kk w zw. z art. 86 § 1 k.k. i art. 89 § 1a k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone w dwóch wymienionych wyrokach i orzekł wobec A. W. łączną karę 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w zakresie kar orzeczonych wobec skazanego wyrokami wydanymi w trzech pozostałych wymienionych na wstępie sprawach.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę skazanego Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 20 grudnia 2016 r., sygn. XI Ka (...)/17 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 85 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności i grzywny wymierzone wyrokami Sądu Rejonowego w P., orzeczone wobec A. W. w sprawach o sygnaturach II K (...)/12 i II K (...)/12. Wymierzył kary łączne 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 130 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda. Umorzył postępowanie w odniesieniu do kar wymierzonych w trzech pozostałych wymienionych na wstępie sprawach.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy stwierdził, że połączenie kar wymierzonych w dwóch sprawach wskazanych w wyroku łącznym Sądu Rejonowego nie było możliwe z uwagi na brak przesłanek określonych w art. 85 k.k. w dawnym brzmieniu. Uznał, że warunki połączenia kar zachodzą tylko w odniesieniu do kar wymierzonych w sprawach II K (...) /12 i II K (...) /112 Sądu Rejonowego w P.

Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł kasację od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w L. w trybie art. 521 § 1 k.p.k. na korzyść skazanego. Zarzucił wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisów prawa karnego materialnego i procesowego, a mianowicie – art. 85 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r. w zw. z art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013r., poz. 1247 z późn. zm.) w zw. z art. 569 § 1 k.p.k., polegające na włączeniu do orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, jednostkowej kary 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby, wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 4 kwietnia 2013 r., sygn. akt II K (...) /12 za czyn, który według powołanej wyżej ustawy z dnia 27 września 2013 r. stanowi wykroczenie, a tym samym orzeczona za ten czyn kara pozbawienia wolności w przypadku konieczności jej wykonania, podlegałaby zamianie na karę aresztu. W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zmienionego nim wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 6 lipca 2016 r., sygn. akt II K (...) /15 i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył:

Istotnie, Sąd Rejonowy przy wydawaniu wyroku łącznego w pierwszej instancji i Sąd Okręgowy przy jego zmianie, przeoczyły treść art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z jego brzmieniem, jeżeli według tej ustawy czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za przestępstwo na karę pozbawienia wolności stanowi wykroczenie, orzeczona kara podlegająca wykonaniu ulega zamianie na karę aresztu w wysokości równej górnej granicy ustawowego zagrożenia za taki czyn, a jeżeli ustawa nie przewiduje za ten czyn kary aresztu, na karę ograniczenia wolności lub grzywny, przyjmując jeden dzień pozbawienia

wolności za równoważny grzywnie w kwocie od 10 do 250 zł i nie przekraczając górnej granicy tego rodzaju kary przewidzianej za ten czyn. Należało zatem sprawdzić przy orzekaniu w przedmiocie wyroku łącznego czy wszystkie czyny za które prawomocnie skazano A. W. zachowały status prawny przestępstwa w świetle przepisów powołanej ustawy. W realiach sprawy znaczenie miało to, że w art. 2 pkt 4 tej ustawy wprowadzono zmianę w art. 119 § 1 Kodeksu wykroczeń. Nadano mu następujące brzmienie: kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą, jeżeli jej wartość nie przekracza $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia, podlega karze aresztu ograniczenia wolności albo grzywny, przy czym przepis ten w nowym brzmieniu wszedł w życie z dniem 9 listopada 2013 r. (art. 56 pkt 1 ustawy).

Jeśli odnieść treść tak zmienionego art. 119 § 1 k.w. do czynu przypisanego skazanemu w prawomocnym wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 4 kwietnia 2013r., sygn. akt II K (...)/12, to okazuje się, że po zmianie art. 119 § 1 k.w., stanowi on już wykroczenie. A to dlatego, że wartość szkody spowodowanej kradzieżą popełnioną przez skazanego ustalono w wyroku na 321,75 zł. W czasie orzekania przez Sąd Rejonowy w P. wyrokiem o karze łącznej minimalne wynagrodzenie określone ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę wynosiło 1850 zł. Szkada spowodowana czynem zabronionym popełnionym przez skazanego była zatem niższa od $\frac{1}{4}$ minimalnego wynagrodzenia.

Jeśli zatem Sąd Rejonowy, a w postępowaniu odwoławczym także Sąd Okręgowy, rozważały, czy kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem, wymierzona A. W. wyrokiem Sądu Rejonowego w P. w sprawie II K (...)/12 podlega połączeniu z karą orzeczoną w innym wyroku (art. 89 § 1 a k.k.), to powinny były wziąć pod uwagę, że w razie połączenia stanie się ona karą pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu. Jeśli tak, to powinny były także zauważyć, że norma zawarta w art. 50 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, nie pozwalała na wykonanie kary pozbawienia wolności za czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za przestępstwo, jeżeli czyn ten, według przepisów tej ustawy, stanowi już wykroczenie. Wszystko to prowadzi do wniosku, że kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wymierzona A. W. w sprawie II

K (...)/12 Sądu Rejonowego w P. nie mogła być objęta wyrokiem łącznym. Wskazany wyżej przepis ustawy z dnia 27 września 2013 r. stanowił przeszkodę prawną dla podjęcia rozstrzygnięć, jakie zapadły w wyrokach Sądów obu instancji. Zarzut kasacji okazał się więc zasadny w stopniu oczywistym. Tym samym zachodziły przesłanki do uwzględnienia kasacji w całości na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W uwzględnieniu kasacji Sąd Najwyższy uchylił wyroki Sądów obu instancji i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

W ponownym rozpoznaniu Sąd pierwszej instancji rozważy czy zachodzą przesłanki do wydania wyroku łącznego przy uwzględnieniu jednak, że połączeniem nie mogą być objęte kary wymierzone w sprawie sygn. akt II K (...)/12 Sądu Rejonowego w P.. Czyn za który skazano A. W. w tej sprawie stanowi bowiem wykroczenie według ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw.

r.g.